

A JÖVŐ NEMZEDÉKEK SZÓSZÓLÓJÁNAK KÖZLEMÉNYE AZ ERDŐK NEMZETKÖZI NAPJA ALKALMÁBÓL

(2023. március 21.)

Dr. Bándi Gyula, a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes március 21-én az erdők nemzetközi napja alkalmából a természetes erdők és a környezet állapota, valamint a testi és lelki egészség biztosítása közötti kapcsolatok fontosságára hívja fel a figyelmet.

Az erdőknek nélkülözhetetlen szerepük van az egészséges élet alapvető feltételeinek megteremtésében: többek között a tiszta levegő biztosításában, a biológiai sokféleség megőrzésében, a légkörben található széndioxid megkötésében, a vízháztartás megővésében, a megfelelő mikroklíma elősegítésében. Ezen túlmenően kulturális, társadalmi és szellemi értékeket képviselnek, valamint a lakosság egy részének biztosítanak megélhetést és jövedelmet.

A nemzetközi világnap 2023. évi központi témája az „Erdők és az egészség”. Az erdők az egészséges táplálkozáshoz számos hasznos forrással járulnak hozzá, mint például gyógynövények, gyümölcsök, gombák, vadhús. Az erdők hagyományosan az állatok és emberek közötti betegségek átvitelének (zoonózis) természetes akadályaként szolgálhatnak, ezáltal az egészséges erdők megvédnek minket sokféle kórokozótól, csökkentik a járványok kockázatát. A természetes erdők erősítik lelki és testi egészségünket is. Az erdőben eltöltött idő növeli a pozitív érzelmeket és csökkenti a stresszt, a vérnyomást, a depressziót, a fáradtságot, a szorongást és a feszültséget. A településeken a fák, nagyobb facsoportok kiszűrnek a finom részecskéket, például port, piszkot és füstöt, ezáltal csökkentik a légúti betegségek kockázatát. Az erdők – széndioxid megkötő képességük révén – központi szerepet játszanak a klímaváltozás elleni küzdelemben is. Az egészséges erdei ökoszisztémák ellenállóbbak az éghajlatváltozás hatásaival szemben, segítik az ehhez való alkalmazkodást, valamint mérsékelik a hőnek és a szélsőséges időjárási eseményeknek való kitettséget is, amelyek jelentős egészségügyi kihívást jelentenek. Nem feledkezhetünk meg az erdők esztétikai, tájképi szerepéről sem, amely ugyancsak hozzájárul a lelki egészség fenntartásához.

A fenti, példálódzó felsorolásból is látszik, hogy milyen sok területen járulnak hozzá az erdők különféle ún. ökoszisztéma-szolgáltatásokon keresztül az Alaptörvény XX. cikke szerinti *testi és lelki egészséghez* való jog, az Alaptörvény XXI. cikke szerinti *egészséges környezethez* való jog, valamint a jól-lét biztosításához. Az Európa-szerte terjedő „Egy az egészség” koncepció elismeri az emberek és állatok egészsége, valamint a reziliens (alkalmazkodóképes) természet közötti lényegi összefüggést. Az „*egészséges környezetet*” és ezáltal az élet minőségét az erdők állapota jelentősen meghatározza. Mindezek miatt a megfelelő minőségű erdők jó állapotának elősegítése és fenntartása az állam és az egész társadalom érdeke. Az Alaptörvény P), valamint 38. cikkében foglaltaknak megfelelően az erdők a nemzet megóvandó közös örökségének, valamint jelentős részben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonba tartozó vagyonelemnek minősülnek, amelyek védelme, megóvása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége. A nemzeti vagyon körébe tartozó erdők kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele.

A szószóló a mai jeles napon arra hívja fel a figyelmet, hogy az erdők – elsősorban a környezetre gyakorolt pozitív hatásaik által – közvetlenül és közvetve egyaránt nélkülözhetetlen testi és lelki egészségügyi előnyöket biztosítanak, ezért meg kell tenni mindent az egészséges erdőkért, az egészséges természetért, így is hozzájárulva az emberi egészséghez!